

Raadsvoorstel

Onderwerp: Kadernota 'Van Zorg naar Participatie'.

Datum raadsvergadering	5 juli 2012	Portefeuillehouder(s)	W.Westerman
Registratienummer	Rs12.00478	Ambtenaar	ZO/H. Verheul
Datum carrousel	7 juni 2012	Telefoon	0255 567583
Raadsbesluit nr.	R12.056	E-mailadres	H.Verheul@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

De kadernota 'Van Zorg naar Participatie' vast te stellen.

Samenvatting

Vanaf 2013 worden gemeenten verantwoordelijk voor de extramurale begeleiding van mensen met een matige of ernstige beperking. Extramurale begeleiding is begeleiding die buiten de muren van een instelling plaatsvindt. De begeleiding wordt overgeheveld van de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) naar de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). De IJmondgemeenten hebben ervoor gekozen om bij deze decentralisatie samen op te trekken. Hiervoor is de gezamenlijke kadernota "Van Zorg naar Participatie" opgesteld. De kadernota benoemt ondermeer de regionale missie en visie, de uitgangspunten en de doelen van de decentralisatie van begeleiding.

Aanleiding

In het kader van de landelijke noodzaak tot bezuinigen staat in het regeerakkoord aangekondigd dat de extramurale begeleiding voor mensen met een matige of ernstige beperking vanuit de AWBZ wordt overgeheveld naar de Wmo (decentralisatie).

De decentralisatie vindt gefaseerd plaats. Vanaf 1 januari 2013 worden gemeenten verantwoordelijk voor mensen die voor het eerst of opnieuw een indicatie aanvragen voor extramurale begeleiding. Per 1 januari 2014 zijn gemeenten verantwoordelijk voor zowel nieuwe als bestaande cliënten

De decentralisatie vindt plaats met een korting van 5% op het budget. Tegelijkertijd is in de komende jaren een stijgende vraag naar extramurale begeleiding te verwachten. Uit het oogpunt van effectiviteit en efficiëntie hebben de IJmondgemeenten er voor gekozen om in het traject van de decentralisatie van begeleiding samen op te trekken. De kadernota 'Van Zorg naar Participatie' is hier een eerste product van en biedt een kader waarbinnen de decentralisatie plaatsvindt.

Deze kadernota vormt een integraal onderdeel van het Wmo-beleid 2012-2015, met als titel "Samen aan de slag – Visie op maatschappelijke ondersteuning 2012-2015". De kadernota geeft invulling aan kamer 4 van het Wmo-huis, dat staat geformuleerd in deze laatstgenoemde Velsense Wmo-visie 2012-2015, zoals deze in december 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Programma

Programma 3 'Maatschappelijke Zorg' van de begroting 2012.

Kader

- Regeerakkoord 2010-2014 en Bestuursafspraken 2011-2015
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Wmo-beleidsplan: "Samen aan de slag" – Visie op maatschappelijke ondersteuning (2012 – 2015)
- VNG-project "de Kanteling".

Beoogd doel en effect van het besluit

De kadernota beschrijft de kaders waarbinnen de decentralisatie vorm krijgt. Wanneer de kadernota is vastgesteld door de raad, moeten aansluitend op uitvoerend niveau stappen worden gezet om de uitvoeringsorganisatie hierop voor te bereiden. Belangrijke doelen daarbij zijn ondermeer:

- het creëren van voldoende slagkracht voor de complexe decentralisatie van de begeleiding;
- het benutten van een regio van voldoende omvang om extramurale begeleiding aan te besteden;
- het ontwikkelen van een effectieve en efficiënte regionale coördinatie en aansturing van de operatie en afstemming met de andere decentralisaties, die ook regionaal worden opgepakt;
- zoveel mogelijk de inwoners die hulp nodig hebben bij het participeren in de samenleving kwalitatief goede ondersteuning te bieden;
- het 'Wmo-proof' maken van de extramurale begeleiding.

Directe maatschappelijke consequenties

De decentralisatie betekent een grote verandering voor mensen die gebruik maken van extramurale begeleiding. Tot nu toe deed men daarvoor een beroep op de AWBZ, een wettelijke taak van de rijksoverheid. Vanaf 2013 moet men bij de gemeente zijn in het kader van de Wmo. Bij de gemeente worden zij op een andere manier benaderd en geholpen dan voorheen het geval was.

Het verschil is met name dat er eerst een gesprek met de cliënt wordt aangegaan. Hierin wordt besproken welke problemen men ondervindt in het dagelijks leven, wat men zelf kan doen om die problemen op te lossen en hoe de gemeente hierin kan bijdragen. De eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners komt hiermee meer centraal te staan.

Argumenten

Het vaststellen van een kadernota voor extramurale begeleiding is noodzakelijk omdat met de decentralisatie er een aanzienlijke extra taak voor de gemeente bijkomt. Om die taak op een goede manier uit te kunnen voeren, moet deze passen in het gemeentelijk beleid. De extramurale begeleiding is nu nog vooral omschreven en ingericht in AWBZ termen. Om beter aan te sluiten op het gemeentelijk beleid moet de begeleiding meer 'Wmo-proof' worden ingericht. Zoals de titel van de kadernota al zegt gaan we 'van zorg naar participatie'. Deze gedachtegang past in de gemeentelijke Wmo-visie op maatschappelijke ondersteuning, die in december 2011 is vastgesteld in de gemeenteraad.

Door op IJmondiaal niveau de kaders van de decentralisatie vast te leggen en nauw samen te werken ontstaat er voldoende slagkracht voor de operatie. Het is bovendien wenselijk om op IJmondiaal niveau extramurale begeleiding aan te besteden. Aanbesteden met meerdere partijen is kostenbesparend. IJmondiale samenwerking is noodzakelijk om te komen tot een effectief en efficiënt zorgaanbod, waarbij zoveel mogelijk de 5% korting van het Rijk wordt opgevangen.

Inspraak, participatie etc.

De kadernota is tot stand gekomen in samenwerking met de IJmondgemeenten, de zorgaanbieders en cliëntenorganisaties (waaronder de Wmo-raden). Hiervoor zijn meerdere inspraak- en informatiebijeenkomsten gehouden. Er wordt een implementatieplan en een communicatieplan ontwikkeld. Hierin moeten inspraak en participatie van zowel de (potentiële) gebruikers als de aanbieders van zorg een plek krijgen. Gedurende de decentralisatie worden aanbieders en (potentiële) cliënten nauw betrokken bij en geïnformeerd over de ontwikkelingen.

Alternatieven

Er is geen alternatief voor de decentralisatie van extramuraal begeleiding, omdat het een besluit van het Rijk betreft.

Voor de IJmondiale samenwerking is het mogelijke alternatief om niet samen te werken. Het is echter van belang dat gemeenten tot regionale samenwerking komen om voldoende efficiëntie te bereiken. Vanwege de jarenlange ervaring met intergemeentelijke samenwerking ligt het voor de hand dat ook wat betreft de decentralisatie IJmondiaal wordt samengewerkt.

Een samenwerking met andere regio's beperkt zich tot Zuid Kennemerland op die gebieden waarin de regio IJmond te kleinschalig is om rendabele afspraken te maken; een voorbeeld hiervan is het maken van afspraken voor de doelgroep visueel beperkten. Deze groep is zo klein dat het rendeert in dit geval samenwerking te zoeken met meerdere regio's.

Risico's

Niet van toepassing

Financiële consequenties

Voor de invoeringskosten decentralisatie extramuraal begeleiding ontvangen gemeenten € 80 miljoen, verdeeld over 2012 en 2013. Het invoeringsbudget wordt aan het gemeentefonds toegevoegd. Het invoeringsbudget voor Velsen is € 171.918,-.

Voor het IJmondiale project 'Van Zorg naar Participatie' is een provinciale subsidie ontvangen van € 176.700,-. De samenwerkende gemeenten hebben dit geld ontvangen voor het Wmo-proof vormgeving van de begeleiding.

Vooralsnog zijn er op dit moment geen verdere financiële en personele consequenties. Dit gaat pas spelen op het moment dat op het niveau van de uitvoering daadwerkelijk een nieuwe instroom van aanvragers verwacht kan worden (1 januari 2014).

Communicatie

Om burgers en Wmo-cliënten op de hoogte te houden van de veranderingen, wordt een communicatieplan opgesteld.

De Wmo-raad wordt maandelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Maatschappelijke organisaties worden betrokken door middel van werkconferenties, waarin zij worden geïnformeerd en waarin zij inspraak hebben op het onderwerp.

Uitvoering van besluit

De kadernota 'Van Zorg naar Participatie' vormt de basis voor een implementatieplan dat nog voor de zomer van 2012 gereed is. Dit plan beschrijft ondermeer dat de transitie van begeleiding gefaseerd wordt ingevoerd. Hiervoor is inmiddels een regionaal projectteam opgezet en een projectleider aangesteld. Samen geven zij uitvoering aan het implementatieplan. In de voorliggende kadernota zijn bovendien pilots opgenomen die voldoende houvast bieden om in de praktijk te toetsen of de theorie werkt.

De nieuwe verordening, waarin ondermeer de kaderstellende en regelgevende uitvoeringszaken worden vastgelegd, wordt naar verwachting in oktober 2012 aan de gemeenteraad voorgelegd.

In de overige IJmond-gemeenten wordt de kadernota eveneens voor de zomer van 2012 in procedure gebracht ter vaststelling door de gemeenteraden.

Bijlagen – onderdeel uitmakend van het besluit

Kadernota 'Van Zorg naar Participatie'.

Achterliggende stukken – relevante aanvullende of historische informatie

Niet van toepassing

Burgemeester en wethouders van Velsen

De secretaris,
D. Emmer

De burgemeester,
F.M. Weerwind